

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Miercuri, Vinerea și Duminecă.
Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. Tiri esterne pe șese luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLV.

Se prenumera:
postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 27.

Vineri 5 | 17 Martiu

1882

Cu 1 Martiu st. v. 1882 s'a inceputu
unu nou abonamentu la

„Gazet'a Transilvaniei“

care apare de trei ori pe septemana, cu
prețurile ce se vedu in fruntea fôiei.

✎ Prenumeratiunile și comănde de
insertiuni și reclame suntă se adresá la: Re-
dacțiunea sêu la Administrațiunea „Gazetiei Transilvaniei“
in Brasiovu.

Administrațiunea.

Brasiovu 5 Martiu.

Sambat'a trecuta a fost aniversar'a mortii
imperatulu rusescu Alesandru II și a suirii pe
tronu a domnitorulu actualu alu tuturor Rus-
siloru Alesandru III. Simplu și cu pușinu
svonu s'a petrecutu acést'a serbare insemnata.
Dupa multu timpu imperatulu și imperatés'a Rus-
siei cu famili'a imp. au visitatu pentru prim'a-
ôra Petersburgulu, mergându de-a dreptulu
in catedral'a santiloru Petru și Pavelu. De aici
au plecatu earasi directu la palatulu dela
Gacin'a. Este caracteristicu, că unu anu dupa
môrtea involuntara a lui Alesandru II, s'a obser-
vatu cu mirare, că imperatulu și imperatés'a au
trecutu la reintôrcere prin Petersburg in trasuri
deschise și fara escorta.

Asia de iute cum au sositu, au și plecatu
Suveranii Russiei din Petersburg. Nimicu de
osebnitate nu s'a intemplantu in acést'a di. Se
asteptá unu manifestu, unu actu de inalta gra-
tia imperatésca. Se pare că Alesandru III a
voitu se dovedésca cu ocasiunea aniversarei
dilei fatale de 13 Martiu 1881, candu s'a co-
misu atentatulu in contra tatalui seu, că elu se
semte și acuma că si la suirea s'a pe tronul
unu adeveratu autocratu, care nu voiesce se
faca nici unu compromis cu Nihilismulu.

Cu tôte astea ni se pare, că pentru durata
nu se pôte sustiené sistemulu absolutisticu ac-
tualu. Chiaru situațiunea politica generala im-
pune Russiei de a luá mesuri de precautiune
in intru, cu deosebire si față de Poloni. Se
dîce, că ordinea și liniștea ce a domnit cu
ocasiunea trecerei Tiarulu prin Petersburg, ia in-
sufflatu earasi multa incredere și că in urm'a
acést'a ar' fi mai aplecatu a dá manifestulu
multu asteptatu, prin care s'è se inaugureze o
noua era mai liberala și mai drépta in intru.

Se nasce inse întrebarea déca nu cumva
caus'a pentru care Alesandru III, se feresce
inca atâta de multu de a luá inițiativ'a unui
actu mare de reforma interiôra este tocmai si-
tuatiunea generala politica și prevederea unui
resbelu apropiatu. Déca Russi'a se pregatesce
pentru marele resbelu semnalatu de cătra ge-
neralulu Skobelev nu este nicidecum oportunu
de a inaugurá reforme interiôre, cari pretindu
pace, liniștea și tîmpu îndelungatu spre a fi
sevērsite.

Este fôrte batatoru la ochi, că generalulu
Skobelev nu i s'a datu nici celu mai micu
semnu, că ar' fi cadutu in disgratia, cu tôte
că press'a germana chiaru a esprimatu acést'a
dôrîntia. Duminec'a trecuta inca Skobelev a
fost invitatu la botezu la marea ducesa Elen'a
Vladimirovna in Zarskoe-Selo. Elu este fôrte
voiosu ceea ce nu arata nicidecum, că ar' fi
cadutu in disgratia.

Sunt semne vedite, că curentulu resboinicu
se sustiene in Russi'a, desi organele oficiale
continua a purtá limbagiulu celu mai moderatu
și pacificu. Dîlele din urma fôii russa „Novoie
Vremia“ a pusu in discuțiune cestiunea con-
vocareii unui congressu sêu a unei conferenție

europene pentru regularea referintiloru in
Bosni'a și Hertiegovina. „Inițiativ'a", dice nu-
mit'a fôie, „trebuie sv-o' iea Angli'a. Russi'a
nu doresce resbelulu, dér' nici nu pôte remané
unu spectatoru passivu alu lucrurilor ce se
petrecu in acele provinciı“

Atitudinea Russiei nu mai pușinu că si
faptulu pregatiriloru de resbelu ce se facu cu
multa intefire in tôte statele Europei centrale
justifica pe deplinu temerea, că in curendu pôte
isbucni unu mare resbelu.

Representatiunea

inaintata camerei reprezentiloru Ungariei de Escel.
S'a Preasantulu Archiepiscopu și Metropolitu **Mironu
Romanul** in numele bisericii greco-orientale romane
din Transilvani'a și Ungari'a. *)

Nr. 19 M.

Preaonorabila camera reprezentiva!

Biserica greco-orientala romana din Ungari'a și
Transilvani'a, carea intre impregiurari vitrege a fost es-
pusa seculi întregi la grele suferinție, indata ce din
parintésca ingrigire a preainaltei case domnitoare și din
bunavointi'a legislatiunei fu primita in rendulu biserice-
loru și confesiuniloru libere și egalu indreptatite din
patria, — conformu sublîmei sale misiuni și luá intre
primele sale ingrigiri: a îmbrășiá in propri'a s'a sfera
de activitate educatiunea poporulu, și a inlesni dupa
putintia credintiosiloru sei, cari nisuescu la cultura mai
inalta, calea catra sciintie.

Pe candu de o parte biserica acést'a privescu cu
bucuria sufetésca și cu in cordatu doru de progresu la
resultatele produse pe terenulu culturalu, cari in pro-
portiune cu marginitile ei poteri materiali se potu dice,
că sunt îndestulitóre: pe atunci de alta parte este de-
primatóre pentru credinciosii acestei bisericii și stêrnesc
și in autoritatile ei superiori ingrigiri indreptatite acea
impregiurare, că regimulu statulu a asternutu preaono-
rabile camere reprezentive unu astfelu de proiectu
pentru reg'area instructiunei la gimnasia și la scólele
reali, care tinde a stirbi in modu simtitoriu autonomi'a
bisericii greco-orientale romane, — bas'a esistintiei sale,
— și a lasá in mare parte desconsiderate interesele cul-
turali ale acestei bisericii.

Candu in urm'a reclameloru întetitóre din partea
tuturoru eparchieloru, mi ieu voia din positiunea mea
oficiala a presentá preaonorabile camere reprezentive
ingrigirile acestea ale bisericii greco-orientale romane,
facu mai antai, pentru a marea positiunea bisericii mele,
acea observare: că biserica greco-orientala romana dupa
desvoltarea ei canonica și dupa dispositiunile clare ale
legiloru cardinali ce sunt in vigore, cuprinde locu in
rëndulu bisericeiloru autonome din patria, și că atare
este indreptatita intre marginile legiloru tierii a conduce
și regulá independentu afacerile sale nu numai cele
strinsu bisericesci, ci totodata și cele scolastice și fun-
dationali și a le administrá și direge acelea independentu
prin organele sale proprii, remainingu neatinsu dreptulu
de suprema inspectiune alu statulu.

Biserica greco-orientala romana, sciindu că chia-
marea legislatiunei nu este a restringe sêu chiaru a
detrage drepturile date și asecurate prin lege, ci mai
vētosu a le estinde totu mai tare, conformu justeloru
pretensiuni ce se desvóltă, esperiéza cu nedumerire in-
dreptatita: că mai alesu pe terenulu instructiunei publice
s'au introdusu deja astfelu de institutiuni regnicelari,
cari cu abatere dela legile cardinali facute pentru ase-
curarea confesiuniloru și a nationalitatiloru din patria,
sgudue autonomi'a bisericii și in vieti'a practica inna-
poiéza interesele ei culturali; ér' in amintitulu proiectu
de lege vede unu passu nou in acea directiune, carea
resturnandu in cele din urma cu totulu autonomi'a biseri-
césca, pôte periclitá chiaru și esistintia bisericii insasi.

Conseia de positiunea s'a autonoma și de drepturile
ei ce curgu din aceea, biserica greco-orientala romana
organizata in modu legalu pe bas'a principiulu de na-

cionalitate, nu pôte fi indiferenta, déca credintiosii sei
invétia și se cultivéza in astfelu de institute, unde spiri-
tulu religiosu nu se respandescu in directiunea și mesur'a
reaceruta, sêu unde consciintia nationala — bas'a intre-
gului nostru organismu, — nu se cultiva de ajunsu; ba
din contra, biserica acést'a chiaru pentru aceea caută cu
ingrigire speciala a și ridicá scoli populari și institute
superiori cu propriulu seu caracteru confessionalu, și cele
esistente a și le instrui in modu corespondentioru: pen-
trucá lips'a acestora din punctu de vedere alu interese-
loru ei confessionali și in parte alu celoru nationali, nu
o potu suplíní deajunsu nici institutele de statu, nici
cele de alte confesiuni.

Dér' precum de o parte biserica greco-orientala
romana tîne multu la interesele religiôse și nationali ale
credintiosiloru sei: chiaru asié de alta parte și indrepta
tótdeuna ingrigirea intr'acolo, că atinsele interese vitali
ale sale se le tîna in cea mai strinsa legatura cu in-
teresele statulu, și in specialu se inradecineze adêncu in
inimele tinerimei sale studiôse patriotismulu — suprem'a
virtute cetatianésca — dorindu astfelu a cresce statulu
cetatian credintios și folositori. Asié dér' alipirea firma
a autoritatiloru și a credintiosiloru bisericii greco-ori-
entali romane catra religiunea și nationalitatea loru, și
ingrigirea loru din adinsu de acestea, nu pôte fi escep-
tionata din punctulu de vedere alu intereseloru de statu
și anume alu patriotismulu, fara numai déca s'ar' ridicá
la valóre că principiu de statu teori'a: că intr'unu statu
preste totu nu este permis a se suferi mai multe reli-
giuni sêu mai multe nationalitati; ceea ce inse
la noi, intre specialele nôstre relatiuni, nu se pôte
sustiné.

Durare! candu amintitulu proiectu de lege vrea
cumva se smulga din manile confesiuniloru autonome
instructiunea scóleloru medii; candu pentru limb'a ma-
ghiara, că limba oficiala a statulu, vrea se ocupe terenu
la tôte institutele de invetiamentu preste marginile in-
dreptatirei și cu restringerea celoru-jalte limbi ale pa-
triei, și candu acela vrea se estinda dreptulu de dispunere
alu regimulu, aprôpe nemarginitu, și asupra scóleloru
medii confessionali: se vede, că prin acestea proiectulu
voiesce se faca servitie nu chiaru desvoltarii in direc-
tiunea naturala a poporatiunei din patria de diferite
religiuni și nationalitati, nici intereseloru ei pentru o
cultura temeinica: ci mai vētosu acelu fatalu curentu
politicu, care purcediendu din o cuprindere gresita a
relatiuniloru și a intereseloru vitali ale patriei, și a
luate de scopu maghiarisarea popórelorn nemaghiare din
patria.

Adeveratu, că proiectulu din cestiune tinde a regulá
trebile instructiunei pentru tôte confesiunile in unifor-
mitate, și abstragându dela o mica esceptiune, nu face ose-
bire intre confesiunile din patria cunoscutu dupa na-
tionalitatea loru de maghiare sêu nemaghiare, ceea ce la
aparintia trece de argumentu in contra cuprinderii de
mai susu; ei! dér' chiaru acestu coloritu, aceea conser-
varea egalitatii de dreptu a confesiuniloru, face se apară
și mai bine punctulu cardinalu alu proiectulu, care com-
binandu tôte, se vede pusu pe aceea: că maghiarisarea
compatriotiloru de nationalitate nemaghiara s'è se duca
in deplinire fia chiaru și cu pretiulu autonomiei tuturoru
confesiuniloru, supunându pe credinciosii bisericeiloru de
nationalitate nemaghiara la unu astfelu de sistemu de
instructiune publica, care se-i silésca a-si neglige pro-
pri'a loru limba materna și prin acést'a s'è-i traga in
calea maghiarisarii, pe candu in celelalte e treb'a regi-
mului, a aplicá față de singuraticele confesiuni, dupa
propriele sale vederi, gradurile de rigóre sêu de favoru,
ce i stau in putere.

Cumcă tóta intentiunea proiectulu de lege din ces-
tiune se unescu in acestu punctu de mânecare, se vede
apriatu din dispositiunile cuprinse in acelasi, dupa cari
mai antai in tôte gimnasia si scólele reali de statu,
ce se voru infinti'a de nou, limb'a de propunere nu pôte
fi alta, de câtu numai cea maghiara (§ 39) apoi limb'a
singuraticeloru tinuturi, déca ea nu e cea maghiara, la
tôte gimnasia si scólele reali, prin urmare și la celea
confessionali se pôte propune numai că studiu estraordi-
nariu, ascultatoriloru benevoli, și inca astfelu, că cor-

*) Traducerea oficiósa din „Telegr Romanu“. Red.

pulu profesoralu pote eventualu opri pe singuratiei interesati dela invetiarea ei (§§. 9. 78), fiindu ministrului rezervatu a statori dimensiunea studiiloru obligate eventualu asié, cá propunerea sistematica a limbiloru provinciali se devina imposibila (§ 77); pe candu legea cardinala despre egalá indreptare a nationalitatiloru, anume Art. XLIV. §. 17 si 18 din 1868. asecura limbiloru nemaghiare din patria unu terenu mai largu de cultivare si pune deosebi in vedere ingrigirea statului, cá „cetatianii patriei, de ori-ce nationalitate, cari conlocuescu in masse mai mari, sè se póta cultivá in apropierea tînului locuitu de ei, in limb'a loru materna, pèna acolo, unde se incepe cultur'a mai inalta academica.“

O trasura caracteristica a atinsului proiectu de lege este: cá elu pune cumva sub paza politia tóta miscarea confessiuniloru in trebile scolare. prin ce voiesce a inarticulari in legile patriei néinerederea exprimata pe faci'a in motivarea ministeriala catra cei de nationalitatea nemaghiara; pe cându confessiunile, si intre acestea si biseric'a greco-orientala romana precum au facutu in trecut mari servitii tierii prin ingrigirea scóleloru sale, asié si in viitoriu totu numai statului voiescu in urm'a urneloru a sacrá intregu rezultatulu interesarii si alu osteneleloru sale sumptuóse in partea invetiamentului; asié dér' neinerederea ce respira din acestu proiectu de lege, si tînerea in acestu modu a confessiuniloru de nationalitate nemaghiara sub ochi politia, déca pondulu principalu nu se pune pe maghiarisare, nu numai cá nu are temeiu, ci fiind cá neinerederea dupa natur'a ei produce neineredere reciproca, póte fi si stricaciósa pentru interesele mai inalte ale statului, mai vértosu intre referintiele politice de astadi, nu de totu consolidate, dupa a carora cumpanire matura ar' trebui sè se cultive cu totadinsulu in sinulu popóreloru patriei de diferite religii si nationalitati, alipirea conscia catra statulu bine compactu, adeca patriotismulu. prin respectarea tuturor pretensiuniloru juste si ecuitabili.

Astfelu de neineredere s'a exprimat deja faci'a de biseric'a greco-orientala romana si prin aceea, cá pe cându la compunerea acestui proiectu de lege si mai apoi la pertractarea lui inceputa deja in subcomissiuinea de instructiune publica a camerei representative, celelalte biserici, invitate deadreptulu spre acestu scopu, au potutu incurge, respective incurgu in fapta prin reprezentantii si barbati loru de specialitate: pe atunci biseric'a greco-orientala romana din patria, care numera aprópe dué millióne de suflete, neamintindu pe cea serbesca, la pregatirile acestui obiectu insemnatu si de mare importantia s'a delaturatu cu totul. Nu voiescu a privi acásta cá o expressiune de ura séu chiaru de dispretiu, inse la tóta iutemplarea acásta e o astfelu de procedura, care nici cu egalá indreptare de statu a confessiuniloru, nici cu relatiunile proprie ale bisericeii greco-orientali romane, dér' nici cu tactulu bunu nu se póte motivá.

Biseric'a greco-orientala romana, privindu tréb'a invetiamentului din punctulu de vedere alu statului, nu póte avé si nici nu are nimicui in contra, cá legislatiunea sè determine minimulu studiiloru obligate, cari sè se propuna in scólele medie, si preste totu se indegeteze esenti'a instructiunii publice; de asemene nu are nimicui in contra nici la aceea, cá regimulu statului, in puterea dreptului de suprema inspectiune, se controleze in modu convenabilu positiiei confessiuniloru, intoemirea corespondentia a institutelor de invetiamentu confessionali, precum si rezultatele invetiamentului; candu inse proiectulu de lege din cestiune intentionéza a transpune in competenti'a regimului de statu partea cea mai mare din acele drepturi si agende in sfer'a scóleloru medie, cari pèna acum le eseracia, respective le provedea independentu in sesi confessiunile autonome, mai atragèndu in parte si cualificarea professoriloru: in contra acesteia biseric'a greco-orientala romana e silita in interesulu autonomiei sale asecurate prin lege. a 'si ridica vocea susu si tare, eu atátu mai vértosu: cáci candu acásta biseric'a doresce a 'si regulá liberu tóte afacerile invetiamentului in sfer'a autonomiei sale, ea nu vrea sè se ascunda aici dinaintea intereselor statului, nici a recerintieloru unei adeverate cultivari sciénteifice: din contra, punèndu ea mare pondu pe avantajele unui sistemu de invetiamentu cátu se póte mai uniformu, precum si pèna acum la intoemirea institutelor sale de invetiamentu a fost cu atentiune la interesele statului si la sistemele de invetiamentu introduce la alte institute de aceeași categoria: asié si in viitoriu avèndu acestea in vedere voiesce a emulá — in ce privesce rezultatele instructiunii in scólele medie — atátu cu institutele medie ale statului, cátu si cu celea ale altoru confessiuni, dorindu totodata a asigurá prin acásta institutelor sale si dreptulu de publicitate.

(Va urná.)

Cronic'a evenimentelor politice.

In parlamentulu Austriei se debate t'arifa cea noua de vama, adeca a celoru vami, cari sunt comune cu ale Ungariei

si cari „dupa lungi desbateri preliminari intre ambele ministere si dupa nenumerate concessiuni din partea regimului maghiaru s'au stabilitu in co'ntielegere reciproca.“ — Acesta tarifa se vá debata si in diéta Ungariei si ne potemu asteptá la lungi si bombastice discursuri din partea opositiunei, care respinge a priori acea tarifa din motivu, cá politic'a economica a Ungariei nu concede teritoriu comunu de vama.

Foile maghiare „independente“ continua opositiunea loru impotentá contra ocupatiunei. „Ellenzék“ polemiséza astfelu: „Ce vreti in Bosnia? Díceti, cá vreti se restabilitu ordinea. Dér' afla-se óre omu trézu, pe care se-lu indestulésea acestu respunsu? A turburá pacea tierci, a subtrage mân'a lucrátore dela ocupatiunea indatinata, a inmulti numerulu orfaniloru, a spori necesurile comune, a impoverá tier'a cea seraca cu alte, multe millióne: écca rezultatulu! Si tóte acestea, pentru cá se fia ordine in tieri straine! Cine ar' crede acásta? Care este scopulu nostru? Nu ne spunu. Dóra nici ei nu o sciú. Cine se vá increde asié dér' in astfelu de politica? Cum vreti se acoperiti deficitulu? Nimenea nu o scie. Spunu. cá prin noue credite. Cu acásta au spusu numai, cá voru se faca o datoria noua de 23 millióne fl. Asta amu sciú'to toti. Nu cunóscemu scopurile regimului. Celu ce sub asemeni inpregiurári votéza bani, nu 'si arata increderea, ci supunerea faci'a de guvernulu.“

Scirea látita de cátra „N. fr. Presse“ din Vien'a cá Austri'a ar' fi primitu deja propunerea reprezentantulu Franéiei in comissiuinea Dunaréna, Barrère, este prematura. Eata ce scie in privinti'a acásta diarulu „L'Independance Belge“:

„Se scie, cá Austro-Ungari'a n'a primitu pèna acum propunerea Barrère. In acestu momentu, cabinetele din Vien'a si Berlin nu se ocupa atátu d'o solutiune, cátu pentru de a stabili o intielegere intre ele faci'a c'o eventualitate óre-care. Se póte cá din acásta intielegere se nasca unu proiectu comunu; dér' se póte asemenea sè se puna numai d'acordu in privinti'a atitudinei ce trebuie luata, faci'a cu dispositiunile cunoscute séu probabile ale celorlalte cabinete. In privinti'a intrunirii comissiuinei Dunarei, nu s'a decisu inca nimicui, este inse probabilu, cá comisarii, insarcinati se studieze acásta spinósa cestiune, se voru pune la lucru chiaru in cursulu acestei luni.“

O scire fórte trista ne transmisse eri telegrafulu din Cernauti. Presidintele societatii pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovina

Br. Georgiu de Hurmuzachi

a repausatu Sambata nóptea in 13 Martiu st. n.

Se duse dér' si celu din urma d'intre neuitatii frati Hurmuzachi, cari au lucratu unu jumatate de veacu c'unu raru devotamentu pentru regenerarea romanismului in Bucovina. Decedatulu, Georgiu, 'si-a castigatu mari merite cá unulu din fundatorii si cá celu mai zelosu sprijinitoru si protectoru alu societatii literare din Bucovina. Nobletia animei sale a facutu se fia iubitulu si respectatu de toti. Multi ani elu a luptatu pentru drepturile poporului romanu in calitate de deputatu in Reichsrath. De curendu a fostu distinsu de cátra Maiestatea S'a prin conferirea baronatului.

Nestersa va remané intre noi memori'a acestui bravu barbatu nationalu!

Bravur'a militara a Romanului.

Ori si unde l'ai pune, in preajm'a dela Custozza séu in faci'a uriasieloru redute ale Plevnei séu in fine intre prapasthiele din Crivoscica muntósa virtutea soldatiésca a Romanului va straluci si va esclá. Bravii fii ai natiunei romane din armata austriaca, cari la chiamarea augustului nostru monarchu au alergatu la óste in provincieles resculate au datu noue probe de curagiu si de vitejia stramosiésca, acoperindu cu noue lauri stindartele regimentelor romanesci.

Astadi candu tóta Europ'a a auditu despre viteji'a Romanului, are o importantia indoita pentru noi Romanii de dincóce urmatórea telegrama adresata primariei din Caransebesiu de cátra colonelulu Kraft, comandantulu regimentului de infant. Nr. 43, cu dat'a Risano 11 Martiu 4 óre 15 min. dupa amédiu:

„Fiii cercului de recrutare Caransebesiu „au datu o marétia (grossartig) dovéda cá soldati de modelu (musterhaft) intru invingerea difficultatiloru la ocuparea Crivosciei, ceea ce am „onóre a ve impartasi, cu imputernicirea Comandei diviziiei a 47-a de infanteria. Perderi „fórte puéine. Ve rogu sè dati publicitate „acestei sciri. Norocu si bine familielor acestoru bravi soldati!“

Multumimu d-lui primariu Dascalu pentru cá ne-a impartasitu imediatu acásta telegrama. Ea este o noua dovéda de harnicia cu care Romanulu scie se 'si implinésca datori'a. Suntemu siguri cá si celelalte regimente de Romani, cá si colón'a colonelului Arlow (reg. de inf. Nr. 51) au fost la inaltimra chiamarei loru.

Da! Bravii fii ai poporului nostru sunt cei d'antái in momentele de periculu candu se cere se 'si verse sangele pentru aperiarea monarchiei; lucru fórte durerosu inse, — candu e vorb'a sè se faca ceva pentru acestu poporu se li se ridice o scól'a, sè se dé unu ajutoriu dezvoltarei sale culturale nationale, elu este celu mai inapoiatu si desconsideratu din tóte popórele monarchiei.

Nu voimu inse se turburámu bun'a impresiune a scirei de mai susu si terminamu felicitandu pe d. colonelu Kraft, pentru intielépt'a conducere si vitejésca purtare a regimentului de sub comand'a s'a.

„Obrasnici'a agitatoriloru sasi.“

Sub acestu titlu publica „Függetlenség“ din Pest'a, unu articulu fórte piparatu in contra Sasiloru, despre care facuramu deja mentiune. Elu suna in estrasu asié: „Obrasnicia se póte numi agitatiunea, ce au inscenat'o vr'o cátiva agitatori sasi in strainatate contra natiunei maghiare. Acést'a agitatiune se urméza sistematicu in colónele pressei straine. Ascunsi sub masc'a anonimitatii, acesti ómeni de caracter miserabilu pórtu lupt'a, pentru care au duce arme: minciun'a si vicieni'a. Prin cea mai noua apucatura au transplantatu lupt'a in press'a anglesa, unde voru se apeleza la sentimentele de umanitate, precum factura Bulgarii, precum o facu Evreii russesci; dér' opiniunea publica anglesa deja 'si-a cunoscutu erórea (?), pentru cá nu Turcii au fostu nedumeriti, ci Russii, cari omorau popóre si furau tieri. Si cu privire la acuserile agitatoriloru sasesci se voru convinge foile anglese, cá sunt nefundate aceste atacuri. Eata ce scie „Daily Telegraph“ in materi'a asta sub inspiratiunile sasesci:

„De candu Germanii 'si a castigatu unitatea a intratu natiunea germana cu Germanii tuturor statelor externe in solidaritate, deci nu e cu putintia, cá se remana muta faci'a de tîpetele de durere ale fratiloru ei sasi din Ardealu, pe cari Maghiarii voru se 'i nimicésca de totu. Patriotismulu maghiaru nu suferé alta nationalitate, limba, datina, musica, nici alta haina decátu cea maghiara. Acést'a póte se fia instinctulu de conservare propria, prin care vré se 'si sustiena suprematia si de aceea sugruma pe celelalte nationalitati asié de tare. Maghiarii sunt numai 5 millióne la numeru, pe candu Slavii, Romanii si Germanii conlocuitori facu inca odata pe atát'a. Persecutiunea Sasiloru din Ardealu nu este celu d'antái esemplu alu siovinismului maghiaru.

Contele Stefan Szechényi insusi a marturisitu acásta. Spiritulu de persecutiune alu Maghiariloru 'si-a primitu impulsulu dela Kossuth, care dicea: „Se grabimu, se grabimu, se nu pierdemu tempulu, cá se maghiarisámu pe Croati, Romani si Nemti pentru cá se nu fimu nimiciti de ei. Ce mirare dér' cá Sasii ceru ajutoriu dela frati loru din marea Germania? Si tîpetele lor n'au resunatu in pusthia. Din tóte partile imperiului germanu sosescu protestele si pretutindenea s'au formatu comitete de actiune in interesulu Sasiloru. In comitetulu berlinsu aflámu persóne de-o insemnata positiune, cá Gneist, Bunsen, Hartmann si Arndt, cari 'si-au alesu de problema, a aperi pe fratii

loru contra barbarismului, ce-i calca in picioare. Barbati de stat ai monarchiei austro-ungare voru face bine, deca voru considera aceste periculoase semne de derimare interna a monarchiei. Aceste semne sunt urmele neindestulirei si a neinteleptei politice interne, pentru ca regimul nu este in mesura egala dreptu faica de nationalitati. — Scriitoriul articolului repete aci ceea ce dicea diarul „Rus“ ca adica „Sasi din Transilvani'a ar' schimbá bucosu pe Franciscu Josifu cu Carolu regele Romaniei, ér' Germanii austriaci ar' dori sê fia incorporati Germaniei.“

Incuragiarea industriei romane.

(Urmare din Nr. 24 alu „G. Tr.“)

D. P. C a r p u. CREDU ca este ceva adeveratu si in cele dise de D. Lahovari si in cele dise de D. Aurelianu; si nu intielegu pentru ce a luitu discutiunea unu tonu de animositate ca acela dintre D. raportoru si D. Lahovari... D. Lahovari a atribuitu caderea industriei romane transformarei prea repede a moravurilor acestei tîeri. Eu credu ca acesta cauza pusa inainte de D-sa, nu inse ca unica cauza, este unu ce adeveratu... A duoa cauza, ca se resumu in puçine cuvinte cele dise de D. Lahovari, este, deca nu me insielu, ca industria mecanica a ucisu industria manuala, plecandu din acestu punctu de vedere D. Lahovari trage ca consecinta unu sistemu intregu.

Ei bine, D-loru, se discutamu cestiunea, si veti vedê cum-ca D. Lahovari nu este cu totul in adeveru, mai antaiu industria mecanica nu a ucisu industria manuala; industria mecanica n'a facutu de catu a mari productiunea in modu multu mai simtoriu de catu ar' fi pututu sê se intemple deca industria ar' fi avutu in serviciulu ei numai braçele omenirei. Industria manuala, nu numai ca nu a fostu distrusa, der' ea este mai desvoltata de catu ori candu; der' trebuie se marturisimu ca singura industria mecanica a permisu sê se largesca cereulu consumatoriloru, si acolo este marele servitiu ce a adusu ea omenirei. Ea are inse unu mare defectu, ea a facutu ca braçulu se fia la discretiunea capitalulu. De aceea sciintia moderna, si prin sciintia moderna intielegu seriile autoriloru teoretici catu si raporturile ce Camerelu luminat din alte tîeri, au cerutu pe fia-care anu dela omenii ei practici; sciintia moderna dicu, se pronuncia in contra industriei mecanice ast-feliu cum este ea organizata astadi. Ea simte, catu este de periculoasa lupta intre capitalu si braçiu si ea cauta, cum in loculu antagonismulu dintre capitalu si braçiu care a fostu provocata prin marile intreprinderi mecanice ar' putê se pue solidaritatea acestoru duoi factori ai muncii moderne. Acestu resultatu se astêpta dela decentralizarea mariloru fabrici. In locu de masini puternice, cari reclama aglomeratiuni de 3000 sêu mai multu de lucratori, se recomanda masini mici de 2 sêu 3 cai puse la serviciulu meseriasiloru independenti, si marile fabrici de asta-di nu voru fi ocupate de catu cu montagiulu bucatiloru lucrute pe a casa. Acest'a este marea tendintia a sciintiei si a experimentarei moderne, care se încêra in tote partile lumei si a careia initiativa a luit'o spre laud'a ei, Americ'a.

Lucrulu are importantia lui caei privita asiê cestiunea se schimba si conclusiunile D-lui Lahovari logice faica cu premis'a D-sale, devinu false deca returnamu premis'a... Deca industria mecanica nu a ucisu industria manuala, deca tendintia moderna este de a pune aburulu la dispositiunea nu a marelui capitalistu, ci a miculu meseriasiu, atunci trebuie se cautamu a lu creã si a i pune la dispositiune mijlocele ce ne indica sciintia si capacitatea moderna.

Unu altu argumentu alu D-lui Lahovari este, ca D-lui neaga puterea de consumatiune a Statulu si cere prin urmare supressiunea articolulu I, elu fiindu inutilu. Acestu articulu stabilesce ca: Statulu este consumatoriu si cere ca acestu puternicu consumatoru se nu se aprovizioneze decatu cu lucrurile fabricate in tiera. Defoleati, ne respunde, anuitatile, lefile si alte cheltuieci ce nu au aci a face cu consumatiunea Statulu si voru remanê 20 sêu 30 milioane. Apoi ce felu de mare consumatoru este? Der' calcululu industrialu nu se face ast-feliu D-loru. Nimeni nu are naivitatea de a dice ca Statulu are se consume productiunea industriei noastre, consumatiunea Statulu nu este de catu unu ajutoriu, ea permite si urmeaza concurentia la inceputurile industriei noastre; si in asemenea materia sigurantia ca avemu clientela pentru 20 milioane pote se provoe o productiune de 100 de milioane. Unu esemplu frapant in acesta privintia, este ceea ce s'a intemplatu in Belgia. In Belgia era o fabrica care cu tota staruintia ei nu putea concure cu fabricela din Françia de peste granitiã. S'a supusu la o încheta forte serioasa si s'a gasitu ca tota causa pentru care concurentia era imposibila, era ca administratiunea fabricei belgiane era cu una lamie mai scumpa de catu

administratiunea fabricei francese in catu marfa francea se putea vinde cu o centima sêu duoe mai estina. tota deosebirea era de 50 sêu 60 mii de fr., s'a facutu de indata reducerea necesara in administratie si resultatu a fostu ca concurentia a devenitu possible, si ca fabrica belgiana amenintata cu ruina a facutu afaceri ce se ureau la milioane si acest'a pentru o simpla diferentia de 60,000 franci. Vedeti der' ca, candu se argumenteaza ca 30 sêu 40 de milioane, vindiane nu este nimic, nu este unu argumentu seriosu. Nu voiu se cadu si eu in acestu pecatu intolerantu criticatu de mine der' mi se pare ca acesta dovedesce celu puçinu o nefamiliarizare a D-lui Lahovari cu aceste cestiuni (aplaude)...

Singurul in tiera acest'a care pote plati unu lucru mai scumpu, numai pentru ca a fost creatu in tiera acest'a, este Statulu, pentru ca aci este unu sacrificiu, care lu facemu noi cu totii tierei intregi. Si noi putem se ne dicemu, ca pentru pagub'a temporalã care o suferimu astadi, peste 20 sêu 30 de ani avemu se fimu respectati, fia prin mijlocele materiale fia prin folosele morale ale deprinderii acestui poporu cu o munca productiva ear' nu cu cea munca birocraticã, budgetara, care cum am dis'o eu o alta ocaziune, ne amenintia a se lati asupra tierei ca o lepra uegasia. (Aplause).

D. M. C o g a l n i c e a n u. Onor. D. Aurelianu a vorbitu de comeriulu mare ce face Grecia cu peile sale dela Sira. In adeveru, candu s'a incheiatu tratatulu cu Grecia, amu constatat, ca Grecia numai in Romania importã pei pentru 6,000,000. Ei bine, bucurative, ca duoi greci au facutu ca astadi Grecia se nu mai importe in tiera pei, ci importeaza Dobrogea, si eata cum: In Dobrogea s'au facutu in alu duilea anu dupa anexarea ei la Romania, duoe fabrice de pei si in anulu trecut s'au mai facutu inea duoe cu lucratori dela Sira, cari fabrica peile totu asiê de bine ca si la Sira, si a cerutu dela guvernulu numai singurul dreptu de a le scuti de taxa pentru analina ce importeaza. Acest'a este unu felu de taninu pe care nu lu da scortia nostra de stejaru. Asiê der', peile le avemu in tiera bine fabricate, si candu acesti fabricanti voru vedê acesta lege, ve potu asigura, ca aceste fabrice voru face pei speciale pentru armata. Acest'a este un'a; ce ne mai trebuie? Ne trebuie cisme pentru armata. Apoi toti seimu, ca avemu aci in Bucuresci fabrica de cisme a D-lui Mandrea, care pote tine concurentia cu ori-care alta fabrica, si face cisme totu asiê de bune ca si in strainatate. Acum ce mai este? Este postavulu. Apoi seim ca dupa incuragiariile ce s'au facutu fabricei domnului Aleaz, acest'a fabrica s'a transformatu si produce postavu suficientu, anume pentru armata.

Venimu acum la panzaturi. Aci earasi prin neconcurentia multi din noi se speria, der' nu au dreptate. Astadi armata nostra se imbraca cu unu felu de panza care se numesce flancu, si care in realitate este facuta de tierancele din Galitiã. Ei bine, nu seiu ce va fi aci, der' in Moldova in duoe judecie, Bacau si Roman si parte din Neamtia, tierancele cultiva multu inu si canepa si facu panza forte buna. Nu remane der', cum a disu forte bine D. Aurelianu, de catu ca ministerulu de resbelu se le tramita modeluru, mesuri de lungime si latime se le tramita si resbole si ve potu asigura, ca intr'unu anu de dile vomu avê in tiera industria panzei necesare armatei. Asiê der' avemu peile, postavulu si panza. Ce ni se mai cere? Ni se mai ceru obiectele de locuinta, adica mobilele pentru armata. Apoi, D-loru, aceste le gasimu in tiera, in ori-ce cantitati si de ori-ce modelu, precum patura, abale, pasle, etc. Ce ne mai trebuie? Ne mai trebuie instrumentele de bucataria, cum tinichele, ole, caldari. Apoi caldararii sunt aci, si deca industria acest'a incepe a cadê, este vin'a nostra; tinichigii avemu destui, nu avemu de catu se le damu modele; olarii sunt in tote partile; nu avemu de catu se le damu probe dupa cari se face ole si vase.

Asiê der', D-loru, credeti-me ca cu cea mai puçina buna-vointia articolulu I din acest'a lege se pote realisa. (Va urma.)

Academia romana.

Raportulu anualu alu secretarulu generalu la deschiderea sesiunii din 1882.

I. In conformitate cu art. 12 din regulamentulu nostru generalu, am onore a presenta Domniei-vostre, raportulu meu cu aretarea pre scurtu a lucrurilor urmate in cursulu anulului incetat academicu.

Mai nainte de tote Secretarul generalu 'si implinesce datoriu trista de a aminti D-vostre perderea unuia dintre cei mai muncitori barbati de sciintia, a colegulu nostru D. Dr. Vasiciu. In numele Academiei Delegatiunea a comunicatu familieii regretatulu colegu, condoleantiele sale, si indata ce veti fi datu neindoiós'a D-vostre aprobare, portretulu lui va lua locul ce i se cuvine in galeria Academiei, alaturea cu ale

neuitatiloru Laurianu si Hodosiu, asiediate aci de curêndu, cei mai recenti premergêtori lui Vasiciu in calea eternitatii. Cum nu vomu voi se revedemu si se salutamu cu iubire si recunoscintia chipurile scumpe noue ale acelora mai dinainte plecati din sinulu Romaniei pe acea cale fara întorcere? Asiê salutã-academia, in trecutulu anu, pre neuitatulu seu Presiedinte I. Eliade Radulescu, la picioarele statuei ce i-a redicatu recunoscintia tierei. D-lu membru V. Maniu, la ocaziunea solemnei desveliri a acestei statue a dusu umbrei marelui literatoru graiu de la inim'a vechileru sei colegi.

Ca si d-lu Maniu in Bucuresci, in Transilvani'a d-lu G. Baritiu saluta in numele Academiei, la desvelirea s'a solemna, chipulu de marmora alu altui colegu neuitatu, alu lui Papiu Iliarianu, asiediatu pe coltiulu de pamentu in care repausa remasitele lui mortali.

Fia Domniloru membri ca se putemu neintardiatu salutã alaturea cu aceste meritate statue, colo la intrarea nostra in acest'a incinta statuele tuturoru acelora, cari au precedatu pre toti acesti barbati, in opera mare a regenerarii nostre nationale!

II. Activitatea de preste anu a Academiei se manifesta prin 40 sedinte, tînuite, cum se constata prin atâte procese-verbali ale loru. Din aceste sedintie mai multe, si pe langa aceste si trei extraordinare, fura necesitate de desbaterile, cari putemu dice, ca au interesatu intrêg'a Romanime, asupra comunicatiunii atatu de importante a P. S. Episcopu Melchisedecu despre adeveratulu potretu alu lui Stefanu celu Mare, dupa o miniatura, ce descoperi in Evangeliarulu de la Homoru din Bucovina.

Academia, la propunerea sectiuniloru istorice si literare, a aflatu utilu a votã de urgentia o missiune la Cernauti, tramitiendu pe D-lu Densusianu, membrulu seu corespondente, pentru a midifoci comunicatiunea pe puçinu timpulu la Academia a pretiosulu Evangeliaru dela Homoru. Avemu de a multiami P. S. Mitropolitulu alu Bucovinei pentru primirea rugaciunii Academiei. Ministerulu Culteloru a pusu de asemenea la dispositiunea nostra unele odore manastiresci, si mai alesu abilulu penelu alu meritosulu artistu romanu d-lu Bucevski, carele a decopiatu mai multe portrete murali si inscriptiuni din Bucovina si dela St. Nicolae din Iasi, — portrete si inscriptiuni cari ornêza acum galeria nostra si fura proprii a oferi pretioase elemente la interesantele desbateri cari se agitari in Academia cu ocaziunea, atatu a memoriulu mai susu citatu alu P. S. Melchisedecu catu si a unei alte comunicari, — relative la aceeași materia. — a colegulu nostru D-lu N. Ionescu, despre portretele domnesci, ce D-lui descoperi in Iasi la St. Nicolae-celu-Mare. Asemene elemente multiple aduse in desbatere, si mai cu sêma epatrafirulu din muzeu comunicatu de D-lu membru corespondente Tocilescu, a inlesnit soluțiunea cea mai deplina cestiunii in desbatere. Este de doritu acum, ca Academia se dispuna de midifolce pentru a publica diversele Evangeliare Stefaniane si reproducerea portreteloru si a opereloru de arta, de natura a areta lumii romane, ca Stefanu nu sciea numai manui o spada viteza in profitulu tierei sale, ci era si unu ilustru protectoru alu artiloru puse in serviciulu altareloru.

III. Venindu la ordinea imprimatelor escutate in acestu anu, amintescu D-vostre, ca s'a impartitu tomulu II, seriã II, sectiunea II, „Discursuri si memorie“, din Analele Academiei, iar tomulu alu III-lea (sectiunea I), va fi gata si se va distribui peste puçine dile. Asemenea din Analele Academiei, sectiunea observatiuniloru meteorologice pe anii 1879 si 1880, s'au tiparitu pênã acum observatiunile facute la Brailã si acele din Iasi. De indata ce voru fi tiparite si cele de la Scola de Agricultura din Bucuresci, se voru pune tote in usulu publiculu. Tomulu III sectiunea II (memorii) este sub presa.

Din operile lui Demetrie Cantemiru. „Istoria ieroglifica“ este tiparita sub ingrijirea D-lui Odobescu. Ea s'a datu in publicitate din cauza, ca invetiatiulu nostru colegu voesce s'o insoesca de o precuvântare explicativa si de unu glosaru. D-nu Odobescu a tiparitu de asemenea „Pravila cea mica“ de la Govora (1640). Nici acest'a nu a pututu

Analele-dactile = imbrantia
alunni = obiceiul de a scrie

fi data in usu publicului, nefiindu terminatu de D. Odobescu studiulu limbisticu, ce crede indispensabile pentru frasele, cuvintele si observatiunile slavone din textu. Manuscriptulu lui Udriste Nasturelu, (vieti'a sfintiloru Parinti Varlaamu si Ioasafu) a inceputu a se tipari cu textu cirilicu si transcriptiune, der' nu putem spera, ca d-lu Odobescu, care s'a insarcinatu cu acest'a lucrare, se o pota duce la capetu neintardiatu. Nu ne induoimu, ca deca perdemu prin intardiare, vomu fi recompensati prin modulu cum D. Odobescu va realiza executiunea deplina a lucrarii ce a primitu se facea. Totu numai precuvntarea lipsece la scrierea Principelui D. Cantemiru „Vita Constantin Cantemirii“. Acest'a opera este tiparita prin D-nulu Odobescu si va fi data publicitatii de indatu ce D-lui va tramite prefaia cu care dorece s'o insoiesca. D-votra veti avé inse a decide, deca in decursulu noului anu academicu nu ar' fi bine se se imprime acest'a opera si in traductiune romanésca, cum s'a facutu si cu „Descriptio Moldaviae.“

Comentariile si glosariulu „Psaltirei lui Coressi“ constituindu tomulu alu II-lea alu publicarii, cu care este insarcinatu colegulu nostru D. Hasdeu, suntu, dupa aratarea D-séle in cursu de publicare, D-lui ve va spune la timp, pe candu spera a ne pute dá acest'a opera. — Din Documentele Hormuzachi s'au tiparitu din Tom. IV 79 cole si din Fragmente 3 cole.

(Va urmá.)

Teatru romanu in Brasiovu.

Craiu nou! Craiu nou! Craiu nou!
La noi bine ai venituu.

Suntemu siguri ca multi voru fi asteptatu cu neabdare se véda ce critica vomu face representatiunii de Sambata si de Dumineca a operetei „Craiu Nou“ (luna noua) scrisa de V. Alesandri, pentru care a compusu music'a d. Ciprianu Porumbescu, profesoru de musica la gimnasiulu romanu de aici. Amu asistatu la amendué representatiunile, der' trebue se marturisimu, ca puéine momente amu pututu dedicá critice, cáci voieamu se gustamu deplinu bucuria ce simteamu la aspectulu frumósulu Romanucie, cari cantau si jucau cu atata gratia de 'ti ridea anim'a in peptu.

Deca ne-a trebuitu o dovéda pentru aceea ca, cu tote neajunsele timpului, societatea nostra romana din Brasiovu a progressatu multu, apoi acest'a dovéda ne-au dat'o pe deplinu cele dué representatiuni din septemana trecuta.

Celu ce cutéza, castiga, dice proverbulu nemtiescu si d. Porumbescu a esperiatu adeverulu lui prin efectulu celu bunu ce l'a produsu compositiunea s'a asupra publiculu romanu de aici si chiaru asupra strainiloru. Amu disu: a cutezatu, pentru ca prim'a incercare a unui componistu este intodéuna cutezata. D. Porumbescu posede fara indoela unu talentu multu promitioru si o fecunditate mare in compositiune. Music'a ce a compus'o pentru „Craiu Nou“ e viua, foréte placuta si ne dovedesce, ca a studiatu cu multa diligintia operele compositoriloru moderni Offenbach, Genée, Strauss, Suppé, Lecocq s. a.

Corurile sunt prea frumóse si pline de efect, o impresiune placuta facu si solurile si duetele melodióse ale operetei, der' afara de cantecele nationale intercalate, puéine parti sunt de originalitatea, ce amu trebui se-o intimpinamu la o opereta poporala romana. Cantecele Dochitiu dela inceputulu actulu contine spre esemplu frumóse motive romanesci, der' si acestu cantece perde multu efectulu lui prin pausele prea mari, ce se facu intre versuri. De alta parte valsulu cantatu de Dochiti'a si Ispravniculu nu se potrivese nicidecum, nici cu caracterulu Dochitiu, nici cu acela alu intregéi operete a lui Alesandri.

Der' nu trebne se uitamu, ca este prim'a incercare a d-lui Porumbescu si atatu music'a catu si inscenarea si executiunea operetei a surprinsu si a multumitu pe toti, ceea ce au documentatu deseale aplause secerate.

La frumosulu succesu alu novitatii a contribuitu multu entusiasmulu, cu care au cantatu si au jucatu damele si domniéi executanti. Dómn'a Carolin'a Lengeru (Dochiti'a) are o infaçiare foréte placuta pe scena si canta si jóca prea frumósu, d-siór'a Corneli'a Romanu (Anic'a) este simpathica si gratiósa in cantecele ei, d. Andreiu Barsenanu face pe Ispravniculu minunatu si si-a studiatu rolulu cu multa precepere, D. Butnaru jóca foréte bine si cu multa sigurantia pe mosiu Corbu si misca auditoriu cu vocea lui placuta. D. A. Voinea (Bujoru) este unu imposantu si flecibilu capitanu de gendarmi ear' d. G. Strembu (Leonasiu) canta binisioru. Pentru bun'a executare a coruriloru

felicitamu cu deosebire pe frumósele coriste, cari ca si coristii au fost imbracate tote in costumulu nationalu.

In fine nu putemu se nu facemu mentiune cu multumire de multa silintia ce 'si-a dat'o si de dibacia ce a dovedit'o si cu acest'a ocaziune d. Ioanu B. Popp, ca regissoru, precum si la arangiarea scenei s. a. D-s'a a incuragiatu multu pe actorii-diletanti si a contribuitu a asigura astfelu succesulu serei.

Diverse.

(Institutulu de creditu si de economii Albin'a.) Actiunarii acestui institutu sunt invitati de catre directiune la a IX-a adunare generala ordinaria, care se va tiené la Sibiuu in 24 Martiu 1882 st. n. inainte de amédu la 10 ore in cas'a institutulu (strad'a Baier Nr. 1)

(Circulu Kremser.) In fiaecare dí mare representatiune cu programulu diferitu. Pretiurile scadiute.

(Industria Ungariei.) Statistic'a comerciala a scosu la lumina, ca Ungari'a importa pe anu marfuri in valóre de 140 milióné fl. si exportéza in valóre de 28 milióné fl. Asié der' 112 milióné fl. se duc pe fiaecare anu din Ungari'a in strainatate pentru marfuri, lucruri de mana, fabricate s. a., pe cari industria Ungariei nu le póte prestá. De aici se vede claru, ca industria Ungariei se afla inca in fasie. Der' siovinistii dicu, ca acest'a trista aparitiune este urmarea comuniunii economice cu Austri'a si propunu desfiintarea acestei comuniuni ca primul postulatulu alu unei politice economice nationale de sine statatorie. Pentru incuragiarea industriei cei chiamati ar' poté aflá si alte midiloce multu mai sigure decatu separarea de catre Austri'a, deca ar' lasá la o parte maghiarisarea si s'ar' ocupá cu cestiuni mai reali si mai folositorie.

(Espeditiune internacionala científica.) Ministerulu francesu a hotaritu se ceara Camerei unu creditu de 800,000 lei, pentru punerea la cale a unei espeditiu internationale stiintifice. Partasi ai espeditiu sunt, pe langa Franci'a, Germani'a, Angli'a si Suedi'a. E vorba de-a se face observari meteorologice la polulu nordicu si polulu sudicu, cari voru tiné celu puéinu duoi ani. Franci'a si Germani'a voru tramite cate o corabia la polulu sudicu Angli'a si Suedi'a cate una la polulu nordicu.

(Esercitii cu armele.) Duminica 7 Marte la ora 11 a, m., elevii gimnasiiloru din Capitala, si scol'a normala Carolu I. voru face unu exercitiu generalu cu armele, in gradin'a Cismigiu sub conducerea d-lui sergentu adjutantulu C. Dumitrescu, siefulu instructorulu alu scoléloru publice: dupa terminarea exercitiulu — scrie „Rom.“ — va porni la siose intregulu batalionu de scolari, intr'unu marsiu militar, cu music'a in frunte. In gradin'a Cismigiu, voru luá parte la manuirea armei si micii dorobanti, elevi ai scoléloru primare, cari voru executá in coru câte-va cântariu nationali, voru face gimnastica, si câte-va din ei voru declamá poesii militare; micii dorobanti inse sunt dispensati de marsiu.

(Armat'a Italiei.) Comissiunea militara din camer'a italiana a luat' otariri definitive asupra organizarii armatei. Ea va fi sporita nu cu dué divisiuni, ci cu dué corpuri de armata, si ast-felu se va compune de aci 'nainte din

96 regimente de infanteria, 12 regimente bersaglieri, 22 regimente cavaleria din câte 6 escadróné regimentulu si din 64 companii de veneratori de Alpi. Efectivulu de resbelu alu companiei de infanteria a fost stabilitu la 250 ómeni, acela alu escadrónéloru la 142 cai. Efectivulu de pace alu companiiloru de infanteria a fost luat' pentru momentu ca o cestiune deschisa, ér' pentru companiile venatoriloru de Alpi s'a admisu cifr'a de 120 ómeni minimum. Sporirea ce armat'a italiana dobédesce prin aceste otariri este de aproape 60,000 ómeni.

Se cauta **DUOI UCENICI** la meseria de masaria si templaria fina, la subsemnatulu maiestru. Se fia trecut' de 14 ani si se scia inca o limba pe langa limb'a materna. Potu se intre numai decatu in atelierulu meu
B. L. Popoviciu,
Templaru.

1-3

Anunciu.

Societatea de imprumutu si pastrare „Aurora“ din Naseudu va tiené adunare generale in 2 Aprile 1882 st. n. in edificiulu scoléi normale din locu.

Obiectele:

1. Raportulu directorelui, cassarulu si comissiunei censuretoare.
2. Alegerea membriloru de consiliu si a comissiunei censuretoare pe bas'a statutulu.
3. Pertractarea propuneriloru ce se voru face din partea consiliulu.

Consiliulu administrativu.

Anunciu!

Se cauta unu **Practicant** pentru o casa mare de Comissiune si Espeditiune. Se cere clasele comerciale si cunoscint'a perfecta a limbei romane, germane si maghiare. seu celu puéinu a limbei romane si germane.

Aspirantii se se adreseze la administratia acestui diaru. 1-6

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 15 Martiu st. n. 1882.

Rent'a de aur un-gara . . . 6% 118.40	m'a de vinu ung. 96.50
do . . . 4% 86.60	Imprumutulu cu pre-miu ung. . . 115.50
do de harthia 5% 86.—	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin 108.75
Imprumutulu cailoru ferate ungare . . 131.50	Rent'a de harthia austriaca . . . 74.70
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-ma emisiune) . . . 87.20	Rent'a de arg. austr. 75.50
do (II-a emisiune) 108.50	Rent'a de aur austr. 93.20
do (III-a emisiune) 93.—	Losurile din 1860 128.60
Bonuri rurale ungare 97.50	Actiun. bancéi aust.-ungare . . . 816.—
do cu el. de sortare 96.—	„ bancéi de creditu ungare . . . 303.50
Bonuri rurale Banat-Timis . . . 96.—	„ bancéi de creditu austriace . . . 305.75
do cu el. de sortare 95.—	Argentulu . . . —.—
Bonuri rurale transilvane . . . 96.25	Galbini imperatéscei 5.65
Bonuri croato-slav. 97.—	Napoleon'd'ori . . . 9.54
Desbagubire p. dij-	Marei 100 imp. germ. 58.85
	Londr'a 120.75

Dupa judecata analoga a unui mare numeru de medici distinsi ai Svitierei, Germaniei, Austriei, si multoru foi medicali Pilule de Svitiere, preparate din plante medicinale din Svitiere de farmacistulu R. BRANDT in Schaffhausen, s'au adeveritu prin nerocósa loru compositiune, necontienindu nici e materie vatamatoare corpului in tote casurile, la cari se recere o purgatiune usióra spre departarea ferei si a flegmei, spre curatiunea sangelui, precum si spre redesteptarea si intarirea intregulu aparatu de misticare, ca unu medilocu de vindicare relu, siguru, fara doreri, si merita astufeliu a se recomanda tuturor.

Sé se ceara anume numai Pilule de Svitiere ale lui R. BRANDT Farmacistu, cari se vendu numai in cuthióre de tinichiea, cuprindindiu 50 pilule pentru 1 Marca; ear' de proba in cuthióre mai mici cu 15 pilule pentru 35 Pfg. Fiacare cuthie cu Pilule de Svitiere veritabile trebue se póte eticheta de alaturi, cruce alba

helvetiana pe câmpu rosiiu provediuta cu iscalitur'a preparatorulu.

Prospecte, cari intre altele continu si o multime de opiniiu din cercurile competente despre folosulu loru s'afia gratis la mai josu insemnatele farmacii:

Brasiovu: Farmacistu J. v. Miller; Maros-Vásárhely: Farmacistu Bernady; Sibiuu: Farmacistu Teutsch; Clusiu: Farmacistu N. v. Szeky; Oradea mare: Farmacistu G. Nyiry; si in tote farmaciile bune din Austri'a.

3—

Editoru: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'ia: Ioanu Gótt si fiu Henriu.